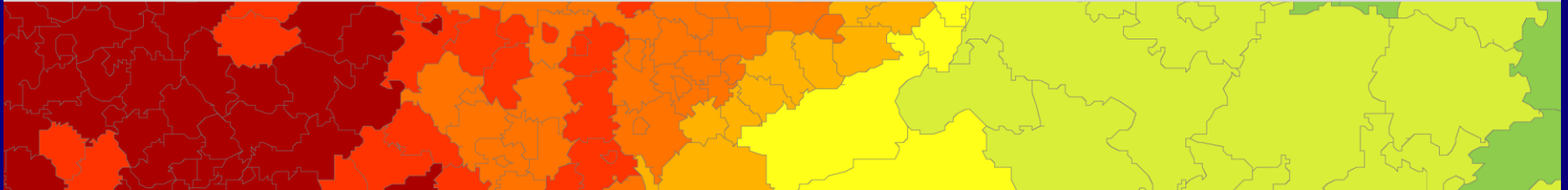

EUROPEAN SPATIAL PLANNING
OBSERVATION NETWORK

ESPON 2013 áætlunin

Íslensk þýðing

Grétar Þór Eypórsson, gretar@unak.is

EUROPEAN UNION

Part-financed by the European Regional Development Fund

INVESTING IN YOUR FUTURE

Hvað er ESPON?

- Ein af svæðasamstarfsáætlunum ESB
  - Styrkir rannsóknir á svæðisbundinni þróun í fjölbjóðlegu samstarfi háskóla og rannsóknastofnana.
- Öll ESB-löndin og lönd sem sótt hafa um aðild að ESB eru fullgildir þátttakendur ásamt Noregi, Sviss, Liechtenstein og Íslandi (sem reyndar hefur nú sótt um aðild!)
  - Hvert þessara landa tilnefnir einn fulltrúa í ESPON Monitoring Committee, stjórnunarahóp ESPON og einn ESPON Contact Point (ECP).

Af hverju ESPON?

- Markmið með aðild Íslands að ESPON er að
  - Byggða- og svæðarannsóknir á Íslandi muni eflast og fá nýjar víddir og tækifæri í samstarfsneti með leiðandi rannsóknarstofnunum í Evrópu
  - Fá nýjan eða a.m.k. bættan grundvöll fyrir stefnumótun stjórnvalda, umræðu um byggðamál og starf að byggðamálum á Íslandi,
  - Fá aðgengilegar og samanburðarhæfar upplýsingar um Ísland hér á landi og erlendis

ECP - tengiliður

- Hlutverk ECP tengiliðs er
  - kynna ESPON áætlunina á Íslandi
  - Stuðla að kynningu rannsóknaverkefna á vegum ESPON og niðurstöðum úr þeim
  - að auglýsa rannsóknastyrki og rannsóknasamstarf í samræmi við ákvarðanir ESPON
  - að leiðbeina verkefnishópum um upplýsingaöflun og samstarfsaðila á Íslandi
  - að hafa gæðaeftirlit með rannsóknaskýrslum sem fjalla um Ísland
  - að taka þátt í ECP- tenglanetinu og minnst einu verkefni á þess vegum fram til 2013 og loks að taka þátt í 2-3 ECP- fundum og málstofum á ári

ESPON 2013 áætlunin

- Markmið:
  - Styðja við stefnumótun sem miðar að samþættingu svæða og þróun til samhæfingar heildstæðra atvinnu- og þjónustusvæða
  - Fá fram samanburðarhæf gögn og greiningar um uppbyggingu svæða og virkni þeirra
- Meginatriði:
  - Hagnýtar rannsóknir á svæðapróun sem geta stutt við stefnumótun
  - Nýting hagsmunaaðila (stake holders) á niðurstöðum rannsókna
  - Efla þekkingu á svæðapróun í Evrópu og stefnumótun svæða og byggða
    - Gerð mælikvarða, korta ofl.
  - Efla dreifingu þekkingar á málaflokknum
    - ECP hefur hér m.a. hlutverk

Fimm áherslusvið ESPON 2013

- Priority 1: Hagnýtar rannóknir á svæðapróun, samkeppnishæfi svæða og samþættingu
- Priority 2: Verkefnamiðuð greining byggð á sérstökum óskum um rannsóknir og greiningu
- Priority 3: Vísindaleg greining og greiningartæki/
Mælikvarðar um einstök svæði, gögn og greiningartæki
- Priority 4: Samskipti – tengsl – þátttaka
- Priority 5: Tækniaðstoð, aðstoð við greiningu og áætlun um eflingu samskipta og tengsla

P 1: Hagnýtar rannóknir á svæðapróun, samkeppnishæfi svæða og samþætting

- Markmið
  - Afla nýrra gagna um svæða og byggðapróun í Evrópu, mismunandi nálganir og áhrif stefnu ESB
- Helstu aðgerðir
  - Þverfagleg greining á styrkleikum og ógnunum svæða
  - Rannsóknir á svæðapróun, breytingum og horfum
  - Svæðisbundin áhrif af stefnu ESB
  - Uppbygging sérfræðingahópa

P 2: Verkefnamiðuð greining byggð á sérstökum óskum um rannsóknir og greiningu

- Markmið
  - Nýting rannsókna á vegum ESPON á sem flestum sviðum sem víðast
- Helstu aðgerðir
  - Rannsóknir og þematengdar greiningar
  - Tilraunir og nýsköpun
- Miðað við að 3 svæði eða borgir takai sig saman um að sækja um verkefnastyrki til að efla tengsl og miðla þekkingu

P 3: Vísindaleg greining og greiningartæki/mælikvarðar um einstök svæði, gögn og greiningartæki

- Markmið
  - Stöðug uppfærsla upplýsinga og mælikvarða til að styðja við fræðilega þekkingu á svæðum
- Megin aðgerðir
  - Þróun á tölfræðigagnagrunns ESPON (ESPON Database)
  - Mælikvarðar á þróun og stöðu svæða
  - Sérstækar aðgerðir til að styðja við uppfærslu á gagnagrunnum og kortum

P 4: Samskipti – tengsl – þátttaka

- **Markmið**
  - Breiða út þekkingu um svæðapróun í Evrópu, ásamt áherslum og stefnumótun hvað hana varðar
- **Meginaðgerðir**
  - Miðlun og birtingar
  - Ráðstefnur og málþing
  - Uppbygging á fjölpjóðlegu tengslaneti (ESPON Contact Points - ECP)
  - Þátttaka og aðkoma þeirra sem taka ákvarðanir um svæðapróun, þeirra sem vinna að henni og þeirra sem stunda rannsóknir á henni
- **Hvers er vænst?**
  - 10-12 skýrslur birtar á vettvangi ESPON (smærri sem stærri)
  - 14-20 aðrar aðgerðir með eða án annarra aðila
  - 14 fjölpjóðleg rannsóknaverkefni og/eða ráðstefnur

P 5: Tækniástoð, ástoð við greiningu og áætlun um eflingu samskipta og tengsla

- Markmið
  - Tryggja að allir hagsmunaaðilar og aðildarríki að ESPON fái aðgang að upplýsingunum
- Meginaðgerðir
  - Tækniástoð
  - Ástoð við greiningar

ESPON 2013 Fjárhagsáætlun

TOTAL	€45,378 mill. (ERDF 34,033 mill.)
Priority 1: Applied research	€19,241 mill. 3,6 milljarðar
Priority 2: Targeted analysis	€6,536 mill. 1,2 milljarðar
Priority 3: Scientific platform	€6,148 mill. 1,1 milljarður
Priority 4: Capitalisation	€5,514 mill. 1 milljarður
Priority 5: Technical Assistance, Analytical Support and Communication	€7.938 mill. 1,5 milljarðar

- Additional contribution from Partner States: €1,800 mill.
(Switzerland, Norway, Iceland and Liechtenstein)